

Передплата

до «РУСЛАН» вноситься:

в Австрії:

за члнський рік . . . 20 кор.
в п.ч року . . . 10 кор.
за чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

члнський рік . . . 18 рублів
або 36 франків
за п.ч року . . . 8 рублів
або 18 франків

Єдине число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очи і душу ми вареш: а се возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Руслякових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслани» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи зветься злижше напередне застережене. — Редьякції неопечатаніє вілні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Національне питання в Австрії.

(Δ) З полагодою австро-угорського цлово-торгового договору між Австрією а Угорщинсю усунула ся превелика перепона, що більш десятиліття була справдешньою кулею у ніг австрійських і угорських державників. Сим договором обезпечено монархії на дальше десятилітє свобідний і певний розвиток народогосподарский і фінансовий, а правительству розвязано руки, яких оно може ужити не лише до пособлюваня розвиткови держави в названих напрямх, до переведеня занедбаних суспільно-політичних реформ, але й до порішення національного питання, котре від 1848 р., від самих починів політичного розвитку Австрії вимагає полагоди.

Національно-політичні спори, які виринули з першим заранєм конституційної свободи і з відродинами славянських народностей в монархії, виповняють головно зміст історії 60-літнього володарства нашого монарха і при всіляких змаганях австрійських державників не могли діждати ся і до нинішнього дня наконецного втихомиренья і справедливого порішення. Особливож краї чеської корони були і є головною видівнею завзятої національно-політичної боротьби між двома найкультурнійшими народами, між Чехами і Німцями, а около сеї боротьби кружляє все політичне житє держави, і головно ся боротьба не дає дійти до спокою внутрішній політиці австрійській, спинає спільну політичну і народогосподарську діяльність в державі.

Коли розглянемо ся по австрійських краях, то побачимо за час останнього шістьдесятиліття значний культурний поступ на всіх царинах людської діяльности, а особливо могутний звіст культурний Німців і Чехів. Одначе виглянувши поза межі держави, а особливо на північний захід і на захід, побачимо, як наша держава остала ще далеко позаду західноєвропейських країв, а головною причиною сего є як раз довголітні національно-політичні спори в нашій державі. Зовсім инший культурний розвиток і поступ проявив би ся, наколиб повело ся довести до внутрішнього ладу і спокою. Нераз і неоден державник австрійський намагав ся довести до національного порозуміння, нераз серед бовзних завзятих окликів відзивали ся голоси холодного розуму політичного з накликуванєм до полагоди народних спорів. Се може стати певним доказом, що і правительството розуміє і оці-

нює належно досяглість національного мира і що й спорячі сторони добре відчувають потребу народного примиренья для спільної діяльности на ріжних полях культурної роботи, щоби довести до висшого розвитку і поступу.

Одначе виявило ся, що стілько австрійських державників безуспішно намагало ся розвязати національне питання, ані одна з безлічи проб в тім напрямі не повела ся, ні одна з тих не вийшла в житє і не довела до народного примиренья. Змаганя до осягненя національного мира можуть іти в двох напрямх: Одні на великі розміри зачеркненою політикою намагають ся дійти до сеї мети, обняти широким поглядом цілість сего питання і усунути ріжничі і причини спорів аж до найменших дрібниць. Инші знов думають осягнути сю ціль, дбаючи про полагоду деяких справ від случаю до случаю, дбали лише про конечности нинішнього дня, лишаючи трудійші справи иншим на дальший час. Більша часть австрійських державників дбала про се, щоби зкрізь гущавину національно-політичних трудностей і перепон перебити ся з дня на день, як се особливо гр. Таффе умів по мистецки робити цілих чотирнайцять літ. Одначе ся метода не вела до розвязки національного питання, а виминала лише або відрочувала полагоду трудностей так, що невдоволенє що раз більше зростало.

Ніоден австрійський державник не мав відваги поставити справу національного питання на широких основах, котрі обняли би всі дарини політичного і суспільного розвитку, як се вчинив др. Фішгоф перед сорок роками в своїй знаменитій розвідці «Die Bürgschaften des Bestandes Oesterreichs». Се було перше на широкі розміри зроблене змаганє до полагоди національного і язикового питання, змаганє, що доси остало одиноким в своїм роді. Влучні ідеї програми д-ра Фішгофа не заступили ніякі инші помисли, а всі змаганя ведені в иншім напрямі розбивали ся на нічім, позаяк не доставало їм головного услівя успішности — національної справедливости. Успішна розвязка національного питання можлива лише тоді, наколи кожда постанова видержить вагу національної справедливости. На ніякім иншім полі роздратованє не доходить до таких розмірів, як на національнім, наколи там дійдуть до свідомости національного покривдженя і несправедливости.

Ідеї д-ра Фішгофа розвинув дальше Аврель Попович в обемистій розвід-

ці «Die vereinigten Staaten von Gross-Oesterreich», в котрій промовляє за зєдиненєм обидвох держав монархії на основах національної автономії, отже за знесенєм дуалістичного устрою монархії з перед сорока літ. На такий перестрій монархії одначе не заносить ся, тепер особливо після віднови австро-угорської угоди на ціле десятилітє. Коли отже бар. Бек возьме ся до полагоди національного питання, то не буде виходити поза межі австрійських країв, а як звіщають в дневниках, приступить передовсім до залагоди німецько-чеського спору.

Була би се отже знов нова проба часткової полагоди національного питання в однім краю, або що найбільше в краях чеської корони між Чехами а Німцями. Колиж міністер-президент бар. Бек буде забирати ся до сего діла, то не повинен забувати неудачі, якої дізнав свого часу 1890 р. гр. Таффе з т. зв. віденьскими пунктаціями, зробленими із старочехами, котрим нанесли наслідком того молодочеги страшний погром при виборах до державної ради в 1891 р. Наколи діло бар. Бека має вінчати ся успіхом, то повинно обняти весь обсяг національних і язикових справ в австрійських краях. Проби розвязки національного питання в таких розмірах підняв ся був в 1897 р. бувший міністер скарбу а теперішній губернатор австро-угорського банку др. Білінський і виробив начерк язикового закону а. Одначе польске коло не дозволило ему виступити в держ. раді з тим начерком, позаяк на погляд керманичів кола пішов др. Білінський за далеко в признаню прав належних Русинам. Як небудь заострене національно-політичне між Русинами а Поляками дійшло тепер до крайности, то правительството не повинно національного питання в Галичині відкладати в довгий ящик, а приступити до єго полагоди рівночасно з иншими краями австрійськими. Може найвідповіднійшим способом дало би си рішити національне питання в Австрії на основах народної автономії вказаних в названій розвідці А. Поповича, з узягденнем національного катастроу, якого взорець, як небудь не довершений, маємо на Моравії. Питанє національного катастроу було порушене вже і в Чехах, підносив єго, хоч несміливо, оден член польського кола, одначе збули там єго так, як і начерк язикового закона д-ра Білінського. На нашу думку справа національного катастроу буде мати свою

вагу в рішанню національного питання в Австрії і тому до сеї справи повернемо при найближшій нагоді.

Як має ся справа з єпископом в Америці?

(Конець.)

Отже ціла річ так має ся. Запис церков зовсім не є такий страшний, як собі єго дописуватель «Діла» уявив, противно, є добрий, потрібний, конечний. — Був би дуже добре зробив дописуватель, як не знаючи і не розуміючи справи, не брав ся був її порушати; а коли вже конче хотів свої задушевні гадки оголосити, то повинен був засягнути ради у достовірних людей, що ті справи знають і розуміють а не так як той, що не знаючи броду, пішов у воду.

Всі най будуть сьвято увірені, що Преосьв. Сотер хоче руску Церкву в Америці так зорганізувати, так уладити, що би її ніяка сила не знищила; хоче запевнити її єствовавє не лишень тепер під час своєї керми, але й не будуче. Хочє і всіма силами стараєсь допровадити її до такого значіння, яке має латинська Церква тут в Америці. Але як сьвященство а з ним і народ буде держатись опозиційно, як буде єго підозрівати як скриптого ворога, то сам певно нічо не вдіє. Таким чином не прийдемо до ладу. Таким робом та руска Церква, що вже тільки горя перенесла, та руска Церква тут в Америці запропасть ся а з нею і народ, бо як нема Церкви то нема й народа. А відтак за те історія кине гірський проклятиє на тих, що до того причинились. В історії повно таких страшних фактів, що суспільність кидала камінєм, розпинала таких ідейних діячів, що за про добро суспільности боролись—не прилучаймось і ми до тих виродків та не стигаймо на себе проклятиє грядучого покоління. Ми і в своїм щоденнім життю маємо тисячні приміри, що чи то одини ці чи які громади плачуть та проклинають своїх попередників, що то своїм нерозумом та нетактом, або й навіть—що густо-часто дієсь—свою злобою довели до того, що їх покоління стогнуть і нарікають.

А що до резигнації Преосьв. Сотера Ортинського, будьто би він мав уступити з єпископства в Америці, то се чиста лож, яку вороги Русинів порозсївали. Преосьв. Сотерови анї й не снять ся о тім. — Що претяжка єго задача, що праця, яку має до сповненя, рівнаєсь величезним горам, що майже не в силі її одоліти, що сто раз ліпше би єму було сидіти спокійно та працювати в монастири—о сїм нема що й згадувати. Але що він до останка всіх своїх сил буде боротись за добро рускої гр.-кат. Церкви та руского народа, відки би він не був, з Угорщини чи з Галичини, що душу свою за той народ положить, що радше від тої праці згине, як внаде, то о сїм анї на волосок не можна сумніватись. Хто би о нїм щось подібного міг думати, хто би сумнівав ся о єго витривалости, що він знеохотить ся і все покине—всього відрече ся; що він раз вручену собі паству над американською Церквою знехтує, залишить, той зділав би єму претяжку кривду а тим самим не лишень рускій Церкві та рускому народови в Америці, але взагалі всему рускому народови.

Сьвященство і народ тут в Америці шле величезні громадні протести проти булі до Риму на руки Преосьв. Сотера.

Американець.

Злобні видумки д-ра Івана Франка.

Написав
Іван Верхратский.

(Дальше).

Чом голубко!

Чом голубко, чом же сиза,
Крилоньками лопотиш,
Чом так сумно все воркуєш,
Чом так жалосно квиллиш?

Як мені у тяжкім смутку
Слїз гірких не проливать:
Був друг любий, голуб сизий,
Був... ах, важко розказать!

На калині, на черленій,
Піснь любовну ми співав,
Пригортав мя, цілював мя,
Крилоньками окривав.

Підстеріг нас яструб лютий
І опукою злетів —
Голуба пірвав кістками,
Голуба мого убив!

Хто ж тепер мене пригорне,
Хто до серденька прижме,
Хто пожалує привітно,
Діточок хто поведе?

Ей голубко, ей же сиза,
Свизих голубків май гук,
Вибирай собі з них любя,
Тай побудеш серця мук!

Свизих голубовьків стадо,
Свизих голубів май гук —
Вибрати-ж годї, годї,
Не побуду серця мук.

Бо мій милий, чорнобривий
Наймилїйший був мені —
І отця маленьким діткам
Не заступить другий, ні!

Тяжко — важко одинокій,
Безпомощній горювать!
А ще тяжше, а ще важше
Сиротяток годувать!

Єго нема!

Потік шумить, потік гудить,
Над ним стаю сама —
Гіркий у груди жаль кипить:
Єго нема, нема!

Торік ся милий мій прощав;
„Не плач жите мое,
Тобі я вірне слово дав,
Не зраджу я тебе.“

Крилаті співаки опять,
В гаю як загудуть,
Твої мя оченьки узрять
І жалі ся минуть“.

Поїхав милий в чужину,
Минає в скучї час,
У груди тушу я тугу:
Весна ущастить нас.

І на ріці розтаяв лід,
Розпукла ся лоза,
Кругом веселий диме сьвіт —
А в мене лєсь слєва.

І вже калина зацвилї,
Заладкав соловїй —
Ті пісні жалю додали,
Не вернув милий мій.

Вже на калині цвіт усох,
І літне сонце жже —
І благодать дав всюди Бог —
Лиш милий мій не йде.

І споловіли вже поля,
І гай вже споловів —
Надія меркне вже моя,
Осієний вітр згудів.

І з шумом жовтий лист паде,
Ним вітр шибав в даль —
Так мною верне і несе
Розпука і печаль.

Потік шумить, потік гудить,
Над ним стою сама —
І сумно так ми рокотить:
Єго нема, нема!

До ластівки на провесні.

Ластівко, весни віщунко,
Як тревожно ти летиш,

О, як рвеш ся бідна пташко,
О, як жально ти квиллиш!

Кинула ти край теплий
Надіявши ся весни,
А у нас, у нас застала,
Свіг цїпкий, тверді леди.

Ще мороз держить в оковах
Землю, лютий дме бореї,
Ой нема, нема привіту
Для весняних ще дітей!

Квиллине твоє, о пташко,
До душі ми промовля,
Гадки сумнії глотять ся,
Надриває груди тоска.

Дармо, серце, дармо рвеш ся,
І любови плеш привіт,
О, бездольнее, товчеш ся
Мов би ластівка об лід!..

Думка.

Тоне сонце, тоне сонце

Ген-ген за горами,

Пливуть літа молодїї

Мов лист за водами.

Шуми, шуми дубровонько,

Калиновий дуже,

Скажи, де ти пробувавєш

Мій сердечний друже.

Скажи мені милесенький

Де ти пробувавєш,

Чом від тебе нема вісти,

Чи иншу кохавєш?

Не вдавай ся дївчиновько,

Не вдавай у тугу,

Ой маю я коханочку,

Ой маю я другу.

Ой маю я вірадоньку

В далекій чужинї,

Висидали могилоньку

Мені сиротинї.

Ой маю я коханочку,

Цїлює у лиця

Безконечно, в день і в ночи

Сирі муравиня..

Ой маю я паньство.

Ой маю я паньство, ой маю я царство.

Дві зірки ясненькі сїють,

Дві зірки ясненькі, дві зірки маленькі,

Новую жизнь в мене вливають,

Дві зірки женські, дві зірки миленькі,

Рожані коралї до того,

Вабнійшії цвїтів, солодшії меду

Для мене, ой для молодого.

Ой маю я перли, ой маю я білі

Я очи все ними втїшав би,

За золота купи, цїлого скарб світа

Тих білих перел не мїнав би.

Що перлоньки зубки, коралї двї губки,

А зірки єї оченята —

Я щиро признав ся, коли мя горнули

Дрїбніє єї рученята!

На Черногорї.

Бач! Черногорї, руских гір царци,

Чоло думнее хмара повиває,

Жураа важка мов груди налягає,

Зрїницю тьмавить лютой темь журиці.

Маячать зломи! верх щербатой Шниці

Велитне рамя гордо вистромляє,

В бердах, удолях вічний сніг дрїмає,

Побїля ж шовком ве ся смух травиці.

Оттак в Народа знертованім лонї:

Єсть лід студений й літом не розтане,

Однак край леду і цвїтня блєстїє.

Так на розлогім гївнїм небосклонї

Клекоче хмара, пловою нахляне —

Однак за мраком сонечко яснїє.

Шуміте фалї!

Шуміте фалї о шумїт Днїстрівї,

Мою сердечну тугу занєсіте,

Мам де мовби блєстять яркії цвїти,

Там, де щебечуть соловеї лугівї.

Де незабудки, трави де шовковї,

Де я почав о шастїю вперве мрїти,

Де в честь єї солодку піснь яв піти,

І ще солодой слухав єї розмови,

Там то склоняє віточки калина,

Там то зазуля жально накликає,

Там то понура вершить ся могла.

Там моїх жалів, там думок дружина,
Хрещатим гріб барвінком укриває,
Мотиль жалобні розпустив там крила.

В Венеції.

Палати сьняють; надомнов блакіти,
Усти стяга зелена моря грає,
Природа й штука імя Творцю співає,
Колише думку по над земні світи.

Народ веселий яркі в пісні цвіти
В свободних звуках густо розсіпає,
Лиш радість, лагід всюда ся всміхає,
Мов тут не знають, що то біль терпіти.

А в моїм серцю жалі закипіли,
Любовні жалі і любовна мука:
Згадалась наша рідна сторонаця.

Мені згадавсь нарід сердечний, милий,
Его печаль, страданя, горе, скука —
Згадались маї прискорбні Русь лица.

(Дальше буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Елевтерія свмуч.; римо-кат.: Дітій уб. у В. — В неділю: руско-кат.: Аггея, Теофані; римо-кат.: Томи еп.

— **Характеристика Сьв. Отця Пія X.** Епископ Тульону Guilibert в своїм пастирськім листі так характеризує Сьвятішого Отця: Хто в Римі все опановує, все оживляє, то Пана. Пія X. питає ся і слухає рад, але він рідить в повній сьвідомості своєї одвічальности, якої він не може з ніким ділити. Він ставить на найвищі становища мужів вартости, не дбаючи про деякі звичаї Курії ані про усталені претенсії в огляду на великі заслуги. Его головна сила полягає на простоті его мотивів: Поступ Царства Божого без преокупації через справи сьвіта. Коли перед ним стоїть ся і чує ся непохитність его ясеного слова, коли бачить ся его розяснене лице, его рішучі жести, то чує ся сам перед сьвідченем упятий і приневолений за ним йти. Він є провідником Ізраїля в роді пророків. Наука під такою охроною не є загрожена; він сего доказав недавно і своє діло, охорону Церкви, буде вести до кінця. Але він опирає ся лиш на Бозі, своїм над-

природнім післаництві, своєю любові до Церкви. Надармо старали би ся політичні партії, навіть такі, що є славіні зі своєї релігійної вірности, его за собою потягнути і его і епископів вмішати у свої невпевні круги — се їм не вдасть ся. Так всякого рода реакції надармо компромітували би его закидаючи ему вузкоглядність в его перестарілих пересудах під позором, що він без застереження осудив небезпечні новости. Папа власне в тім положив натиск, щоби доказати протівно, що він так в соціалнім як і науковім напрямі досконало розрізняє блуди модерністів від здорових модерних вимагань і енцикліка Льва XIII. про квестію робітничу — ми се чули з вайдостойніших уст — остає принципом его соціалної діяльности, ненарушимою нормою его рішень (conseils).

— **Політичне тов-о „Народна Рада“** відбуло дня 25. с. м. в львівській „Рускій Бесіді“ річні загальні збори при участі кілька сот членів і в присутности правительственного комісаря. Збори отворив містоголова тов-а о. Ол. Стефанович довшою промовою, в якій начеркнув політичну діяльність національно-демократичного сторонництва і его послів і закінчив словами: „Хоч ми не аріказмо ся змаганя до національної єдности з Україною і до політичної самостійности, однак угніт над українством у Росії не може нас манити поза межі Австрії. Хоч під російським режімом живе близько 30 мільонів наших одноплемінників, все таки конституційна Австрія, в якій основних законах загарантовано рівноправність всіх націй австрійських є єдиноким полем для нашого національно-політичного розвою“. Потім др. Здерковський зложив касовий звіт, який замкнено недобором шістора тисячка корон, і звіт „Народної канцелярії“. На внесене д-ра Кормоша збори прийняли звіт до відома і уділили абсолюторню уступаючому виділові. До нового виділу вибрано: Посла д-ра Костя Левницького головою, о. Стефановича, крил. о. Чапельського, д-ра Волод. Бачинського, д-ра Евг. Озаркевича, д-ра А. Говиковича і д-ра Мир. Здерковського, членами виділу, а д-ра Сидора Голубовича, о. радн. Лежогубекого і д-ра В. Загайкевича заступниками членів виділу.

— **Літературнй куріоз.** В Календарі „Просьвіти“ на рік 1908 поміщений літературний куріоз, з яким не часто можемо стрінути ся. Згадуємо про него не лише тому, щоби в будучині не було місця для подібних куріозів в поважних виданях нашого просьвітного товариства. Сей куріоз поміщений на 15. сторо-

ні календаря і ми містимо его без зміни враз з замітками п. М. Мочульського.

Поет і селянин.

Поет:

Веселе щасливе
Хлопаче*) життя:
Нас горе не давить,
Не тисне журба,
Сьмієм ся, гуляєм,
Співаєм що дня:
Веселе, щасливе
Хлопаче життя**).

Селянин:

Ой панцю мій, панцю, коли ти дурний,
В житю ще не був ти у хаті курній, —
Пораджу із серця: ти нас відчепись,
Про власні речі писати берись. †
— Коли-ж в твоїм серці ще й злоба сидить,
І з того сьмієш ся, що иньших болять,
Бажаю теж з серця щирого тобі:
Як нужда докучить тяжка в боротьбі
За хліба кавалок, і око слезов
Заллеть ся і з горя остудить ся кров,
І згорблять ся крижі, — щоб хто в тій біді
Таку саму пісню заспівав тобі.

Ол. Козловський.

Гребенне дня 5. червня 1906.

*) Розуміть ся — селянське, мужицьке.
**) Отся строфа віде ще не була друкована. — М. М-ий.

Що пок. Ол. Козловський не міг зрозуміти значіння: хлопачий (утвореного від іменника: хлопя) ідентифікував его з приметником: селянський, мужицький — сему годі дивувати ся, бо він ходив до гімназії в Новім Санчі, до польської гімназії в Перемишлі і до гім. Франц Йосифа у Львові, де за часів пок. о. Лепкого рускої мови навчити ся не міг. Але офіціальний критик і видавець всяких недоношених плодів Музи, п. др. Михайло Мочульський повинен би руську мову на стільки знати, щоби таких нісенітниць не містити, хоть и вони вийшли навіть з під пера рідного брата. Др. Мочульський замітив також, що пісня школярів (хлопят) не була друкована, а тимчасом вона має ще другу зворотку і поміщена в „Школ-ї Народній“ (часть II. стр. 18. Львів 1906 р. Співають сю [безпретенсіональну пісоньку, до якої слова і гарну музику підложив один з наших старших композиторів, по всіх галицьких руских школах. Хлопя в 2. класи народної школи, яке відчитає своему вітцеві літературний куріоз поміщений в календарі, буде без сумніву мати дуже високе понятя про биєстрість ума і знаня рускої мови п. Мочульського. Оден з них прислав нам навіть віршик, присьвячений п. Мочульському, в якого початкових буквях дуже вірно скаракте-

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 102.

Лист Григорія Воробкевича до Олександра Барвіньського,

Львів, 7. VIII. 1868.

(Дальше.)

Ізідоръ писавъ тільки щигульній разъ до мене, възхваляючи величину Відня і нарікаючи на дорожню чреазірну такъ кватирівъ якъ харчу, особливо изъ тої причини, що прибули тисячами стрілці німецькі на якусь тамъ урочистость. Завяжайте го і напишіть до него підъ адресовъ: Vorstadt Landstrasse, Salesianergasse N-ro 13. Stock 1 Thür 3.

Адреса Мартіновича слідуєща: Gr. of: Pfarer in Oroszeni, letzte Post Śniatyn.

А теперъ зіставайте ся съ родичами і съ братами здоровенькі і не забувайте на вашого друга.

Гр. Воробкевича.

Слідуєть одно зъ вашихъ адоптованихъ дітей:

Кляв ся Богдан, изкльнавъ ся...

(Пор. „Поезії“ стор. 39).

А тутъ ще вамъ одну посылаю детину, а шо дуже нездала і непокірна, пішлите і віддай на толоку пасти безроженки, ци шо тамъ: Гадка гадку гонить (пор. „Поезії“, ст. 43, вірш присьвячений Олексе Барвіньському).

Ч. 103.

З дневника: 10. вересня 1868.

(Переклад з німецького): Доси не дістав я ані мові плати ані коштів за дорогу; гіркі клопоти гравзуть мого і без того бідного духа — і в таку пору жадають ще від мене, щоб я прислав рукописи до читанки, так як би я мав усею сиромогу, духово працювати.

Барвіньського іменовала рада шкільна сьпльентом в Бережанах, 12 миль від Львова.

Ізидор перебуває ще у Відні; я не можу собі ніяк пояснити его рішучої постанови, нічого вже більше писати для руської літератури. Щось важного мусіло стати ся, про що він мені нічого не писав. Я піду мабуть за его прикладом і також покажу мою недовгу літературну діяльність, — шкода заходу, чогось великого не напишу, а дурнички (Laralien) пише легко кождий гімназяст.

Я не зазнаюмлю ся з ніким у Львові бо тут майже кождий самолюб; Поляки своєю гордостію і нахабністю загрожують усякому ньшому народови житя в Галичині.

На 2. жовтня очікують у Львові цісаря з женою; 10.000 зр. призначили на торжества. Підхлібством хочуть Поляки здобути собі права, щоби потім тим певнійше могли танцювати по хребрах Русинів, розединених між собою.

З дневника: 30. вересня 1868.

Поляки съ Русинами сваралися въ соймѣ и лерші вліпили таку резолюцію и адресу, що цісарь, хотівши приїхати до Галичини, залишивъ — ци на довгій часъ — тую мысль. Голушковскій певне втратить свою губернаторську посаду, а президент міністерства подякувавъ за службу (князь Ауерсперг). Що властиво адреса, къ котрій просять Поляки ревізію конституції Декабрской и обльшу аутономію для Галичини и ще міністра власного въ Вѣднн и ще тамъ гди щось — причиною откладеня ци таки заниханя цісарского приїзду, кто можи знати? Одні говорять, що нібито Москва дала до пізнаня, же не на часу возбуждати въ Полякахъ самостійність, пригоровленя були величаві. Велможи и шляхта склали верхъ 150.000 р. с. на ту ціль — всі мали вбрати ся въ народні строї съ конфедератками и лєтима пасами и такъ провозжати монарху, мовби якого изъ давнихъ щиропольскихъ королівъ.

(Дальше буде).

ризовані деякі наші офіційні рецензенти. Віршик звучить:

Дурити на селі людей
У нинішнім часі,
Робота гідка, брате мій,
Не пристойть тобі,
Йй Богу, брате, ні!

— Мандат до делегацій з Буковини. Як звісно—пише «Буковина» — в справі делегаційного мандату з Буковини прийшло між Русинами а Румунами до такого компромісу, що Буковину має в делегаціях заступати Русин і Румун на череміну. Німецькі послі Кешман і Скедль обурились, що їх не питано в сій справі і помістили в часописах протести. Посли Василько і Гормузакі оголосили отже заяву, в якій по наведеному статистичних дат про чисельну силу поодиноких народів на Буковині, говорить ся дальше: „З сего видно, що опротестована д-ром Скедлем і Кешманом угода між Русинами і Румунами на Буковині, з якою впрочім годять ся також послі др. Штраухер і Грігоровіч, отже загалом 12 (зі 14) послів, певно не вишла з наміру перейти над буковинськими Німцями до дневного порядку, а подиктована конечностию, запевнити Румунам, народова, який не мав доси заступництва в делегації одного заступника, а другу народність, Русинів, які мають за мале заступництво, скріпити. На всяких областях публичного життя, управи і шкільництва на Буковині завважають Німці домінуюче становище, яке не стоїть в ніякім відношеню до їх чисельности, а мимо того ані з рускої ані з румунської сторони не підіймають ся ніякі рекрмінації. Сей факт найліпше свідчить, як неправданій є протест німецьких послів д-ра Скедла і Кешмана“.

— Проти редакторів перших українських газет на Україні „Громадської Думки“ і „Хлібороба“, ще не скінчено судових тяганин. Дня 14. с. м. за кавцією 10.000 рублів випущено на волю недавно заарештованого в Лубнах видавця забороненої 1-ої української газети „Хлібороб“ Миколи Шемета. Справа редактора припиненої газети „Громадська Думка“ Ф. П. Матушевского призначена розбиратись в київськім окружнім суді на 20. ст. ст. с. м. Судитимуть д. Матушевского по п. а 5 ст. VIII розділу височайшого указу 24. листопада 1905 року.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Коломиї. (Салія «Кася щадничої». Початок 7½ вечером Білети продає „Народна Торговля“).

В суботу дня 28. с. м. „Барон циганів“ оперета в 3 діях Стравса. Гостинний виступ пні Фільомени Лопатинської, співачки міського театру у Львові.

В неділю дня 29. с. м. „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицького.

— Виділ читальні «Просьвіта» на личаківськім передм. у Львові складає отсім сердечне „Спасибіг“ всім своїм Вп. членам, котрі зложили добровільні датки на закупню дарунків для бідної дівчорі в день св. Николая, як також малій Оксаночці за прислані неко готові дарунки для малих своїх посестер. Та з нагоди Різдвяних свят задумує виділ нашої читальні устроить ялинку для бідних наших дітей, щоби в той спосіб еше більше привязати їх до нашої читальні та хоть трошка звеселити їх сумні личка. Не маючи на се осібних фондів, звертає ся знова Виділ з просьбою до добрих людей, щоб зволіли прислати хочби найдрібніші жертви (чи то в грошах, чи річах) на сю ціло під адресою п. Марії Дани левичівної, Слодова 4. — Виділ.

Наука, штука, література.

— Н. Гауриленко: „На користь хліборобів“. Херсон, 1907 р. 34 ст. 7 к. З ілюстраціями. Автор книжки «На користь хліборобів» пробує у першій частані своєї праці популярно роз-

казати про фізіологічні процеси, що відбувають ся в зерні пшениці, коли оно починає проростати; згадує ті умови, при яких можливе жите ростин взагалі... розказує про способи, якими обробляти треба землю, щоби она давала добрі врожаї і нарешті згадує ворогів хлібороба і дає пораду, як з ними боротись.

Телеграми

з дня 27. грудня.

Льондон. XVII міжнародний зїзд відбуде ся в ливні 1908 в Лондоні.

Пекин. Правительство оповістило маніфест, яким заповіджено введене конституції. В маніфесті зазначено однак, що дня заведеня конституції годі водати, бо се може наступити поступенно.

Гага. Цілий кабінет подав ся до дамисії.

Лісбона. Выбори до парламенту розписано на 5. цвѣтня 1908.

Вігозба до милосердних сердець.

Круглі сироти в числі девяти душ по офіціалі судовім, Русині, пригадують ся перед Святами Різдвяними і Новим Роком ласкавій памяти ВП. Земляків і просять о присилку на руки Адміністрації „Руслана“ підмоги на закупню топлива та найпотрібніших средств поживи.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 27. с. м.: Александер Скречович, Дашниця; о. Волянський Николай, Сторожинець, о. Омелян Константинович, Сянок; о. Олимпи Полянський, Юрівці; Иван Борис, Бучач; Никола Тутур, Тошів; Ілля Греськів, Львів; о. Брояковский Емиль, Боложинів; Иван Павлусевич, Довга войнилівска; о. Михайло Дурделик, Хомяківці; Володимир Кушнір, Відень; Михайло Созанський. Я ениця сільна; Михайло Стеців, Лішня; Яць Луців, Попелі; Михайло Білас, Найдорер; о. Франко Назаревич, Барішківці; др. Сушко Александер, Львів.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 16. до 31. грудня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

„Псалтиря розширена“

в дусі християнської молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всіми трома Ординарїятами. — В оправі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Вислав за попереднім присланем гроший, або посліплатою: А. Слюсарчук, парох Рунгурі, п. Печенїжин.

Артист-маляр

Евген Турбацкий

Львів, ул. Пекарська ч. 43.

поручає ся при окрашенях церков; образи до іконостасів, історичні, портрети і т. д.

(17-?)

При закупні товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Найбільший склад в краю

оригінальних машин до шитя і гафту, кравецьких і шевських та машин пончошковых.

Курс гафту безплатно. Приймає до направи

машини до шитя всяких системів.

Цінники даром і оплатно.

ЙОСИФ ІВАНИЦКИЙ

механіх і спеціаліст

Львів, Готель Жоржа.

(9-10).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк

Гіпотечний

Відділ депозитовий

принймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принймає до перехованя папері партисії і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Сховки депозитові.

(Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробиє Банк гіпотечний як найдогіднійши заридженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

Table with columns: До Львова приходять з, рано, перед пол., по пол., вечер, в ночи. Rows include Krakova, Rivneva, Pidvolochisk, Chernovec, Stanislavova, Kolomyia, Stria, Pustomit, Sambora, Lyubia, Rava Ruska, Ynova, Brukovich, Zimnoyi vodi.

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені — в неділі і свята від 26/8 до 15/9 буквою Н, — в неділі і свята від 1/8 до 31/8 що день буквою Л.